

P r o t o k o ł

do Umowy między Niemiecką Republiką Demokratyczną a Polska Rzeczpospolita Ludowa o obrocie prawnym w sprawach cywilnych, rodziny i karnych podpisanej w Warszawie dnia 1 lutego 1957 r.

Rada Państwa Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, kierując się dążeniem do pogłębienia i udoskonalenia stosunków umownych w dziedzinie obrotu prawnego postanowiły zmienić i uzupełnić Umowę między Niemiecką Republiką Demokratyczną a Polską Rzeczpospolitą Ludową o obrocie prawnym w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych podpisaną dnia 1 lutego 1957 r. i w tym celu wyznaczyły jako swoich pełnomocników:

Rada Państwa Niemieckiej Republiki Demokratycznej —
Hansa-Joachima Heusingera, Zastępca Przewodniczącego
Rady Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej i
Ministra Sprawiedliwości

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —
Włodzimierza Berutowicza, Ministra Sprawiedliwości
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

którzy po wymianie swoich pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, uzgodnili:

Artykuł 1

W Umowie między Niemiecką Republiką Demokratyczną a Polską Rzeczpospolitą Ludową o obrocie prawnym w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych podpisanej dnia 1 lutego 1957 r. wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

1. Po artykule 2 dodaje się artykuł 2 A w następującym brzmieniu:

„Artykuł 2 A

Pomoc prawna obejmuje również ustalenie na obszarze jednej z Umawiających się Stron miejsca pobytu osób, przeciwko którym osoby mające swoje miejsce zamieszkania lub pobytu na obszarze drugiej Umawiającej się Strony zgłaszają roszczenia z zakresu prawa cywilnego lub rodzinnego a ponadto ustalenie miejsca pracy i wysokości dochodów osób, przeciwko którym zostaną zgłoszone roszczenia alimentacyjne. W celu ułatwienia załatwienia tego rodzaju wniosków wzywająca Umawiająca się Strona przekazuje wszystkie posiadane informacje.“

2. Artykuł 15 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 15

Udzielanie informacji

1. Ministrowie Sprawiedliwości i Prokuratorzy Generalni Umawiających się Stron przekazują sobie ważniejsze akty ustawodawcze z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i karnego.
2. Ministrowie Sprawiedliwości i Prokuratorzy Generalni Umawiających się Stron udzielają sobie na wniosek informacji dotyczących prawa, które w ich Państwach obowiązują lub obowiązywało oraz co do praktyki jego stosowania.“

3. Artykuł 18 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 18

1. Obywatelom jednej z Umawiających się Stron zapewnia się na obszarze drugiej Umawiającej się Strony tymczasowe zwolnienie od kosztów sądowych na tych samych zasadach i w tym samym zakresie jak obywatelom własnym.

2. Tymczasowe zwolnienie od kosztów sądowych, udzielone w określonej sprawie przez właściwy sąd jednej z Umawiających się Stron rozciąga się również na koszty postępowania w sprawach o uznanie oraz o wykonanie orzeczeń włącznie z egzekucją na obszarze drugiej Umawiającej się Strony.“

4. Artykuł 21 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 21

Zawarcie małżeństwa

1. Przesłanie zawarcia małżeństwa ocenia się dla każdego z przyszłych małżonków według prawa tej z Umawiających się Stron, której ta osoba jest obywatelem.
2. Forma zawarcia małżeństwa podlega prawu tej z Umawiających się Stron, na której obszarze małżeństwo zostaje zawarte.
3. Forma małżeństwa zawartego przed uprawnionym przedstawicielem dyplomatycznym lub urzędnikiem konsularnym podlega prawu państwa wysyłającego przedstawiciela dyplomatycznego lub urzędnika konsularnego.“
5. Po artykule 22 dodaje się artykuł 22 A w następującym brzmieniu:

„Artykuł 22 A

Właściwość w sprawach dotyczących stosunków osobistych i majątkowych małżonków

1. W sprawach dotyczących stosunków osobistych i majątkowych małżonków właściwe są sady tej z Umawiających się Stron, której obywatelami są małżonkowie. Jeżeli małżonkowie w chwili wszczęcia postępowania zamieszkują na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, właściwe są również sady tej Strony.
2. Jeżeli jeden z małżonków jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron, drugi zaś obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, w sprawach dotyczących stosunków osobistych i majątkowych małżonków właściwe są sady tej z Umawiających się Stron, na której obszarze małżonkowie mają wspólne miejsce zamieszkania lub mieli ostatnie wspólne miejsce zamieszkania.“

6. Artykuł 24 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 24

Istnienie, nieistnienie i nieważność małżeństwa

1. Ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa albo unieważnienie małżeństwa podlega prawu, które stosuje się zgodnie z artykułem 21.
2. W zakresie właściwości sądów stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 23.“
7. Artykuły 26, 27 i 28 otrzymują następujące brzmienie:

„Stosunki prawne między rodzicami i dziećmi

Artykuł 26

1. Stosunki prawne między rodzicami i dziećmi podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest dziecko. Jeżeli dziecko posiada obywatelstwo obu Umawiających się Stron, stosunki prawne między rodzicami i dziećmi podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, na obszarze której dziecko ma miejsce zamieszkania.